

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ "ДИМИТЪР ТАЛЕВ"

гр. Гоце Делчев, бул. "Гоце Делчев" №36, тел.: 0751/60151 е-
mail: npgdt@mail.bg, www.npg-gd.com

Утвърдил: .....

/М. Георгиева/

ИЗПИТНА ПРОГРАМА

за провеждане на изпит за определяне на годишна оценка

по български език и литература

за XI клас

I Форма на обучение: самостоятелна

II Начин на провеждане на изпита: Изпитите са писмени и се провеждат в следния формат – тест по български език и литература и ученическо съчинение /интерпретативно съчинение, коментарен текст в определен обем или есе по нравствен или социално значим проблем/.

III Изпитни теми:

Български език:

1. Правописни норми на БКЕ
2. Пунктуационни норми на БКЕ
3. Граматични норми на БКЕ
4. Лексикални норми на БКЕ

Литература:

1. **Христо Ботев** – поезия: „Майце си“, „Към брата си“, „Елегия“, „До моето първо либе“, „Борба“, „На прощаване“, „Моята молитва“, „Хаджи Димитър“, „Обесването на Васил Левски“
2. **Иван Вазов**
Поезия: „Българският език“, „Отечество любезно, как хубаво си ти“, „При Рилския манастир“, „Елате ни вижте“, „Линее нашто поколение“, „Епопея на за забравените“ /“Левски“, „Паисий“, „Кочо“, „Опълченците на Шипка“/
Проза: разказът „Дядо Йоцо гледа“, „повестта „Чичовци“, романът „Под игото“
3. **Алеко Константинов:** фейлетонът „Разни хора, разни идеали“, книгата „Бай Ганьо“

4. **Пенчо Славейков:** поемата „Ралица“, поемата „Cis moll“, лирическите миниатюри „Нилъх не дъхва над полени“, „Спи езерото“, „Самотен гроб в самотен кът“
5. **Пейо Яворов:** поемата „Градушка“, стихотворенията „Заточеници“, „Ще бъдеш в бяло“, „Две хубави очи“, „Стон“, „Две души“, „Сенки“, „Маска“, „Песента на човека“
6. **Елин Пелин** - разказите: „Ветрената мелница“, „Косачи“, „Задушница“, „Мечтатели“, „На оня свят“, „Андрешко“, „Чорба от греховете на отец Никодим“, „Занемелите камбани“, повестта „Гераците“
7. **Димчо Дебелянов** – поезия: „Черна песен“, „Пловдив“, „Да се завърнеш в бащината къща“, „Помниш ли, помниш ли“, „Спи градът“, Миг“, „Един убит“, „Сиротна песен“, „Тиха победа“

IV Критерии за оценяване:

IV 1. Критерии за оценяване на критериите по български език

- Владее и умение да се прилага граматичната норма на съвременния български книжовен език
- Владее и умение да се прилага правописната норма на съвременния български книжовен език
- Владее и умение да се прилага пунктуационната норма на съвременния български книжовен език
- Владее и умение да се прилага лексикалната норма на съвременния български книжовен език
- Владее и умение да се прилага стилистичната норма на съвременния български книжовен език

IV 2. Критерии за оценяване на литературноинтерпретативно съчинение и на коментарен текст

1. Литературни компетентности – 10 точки

- 1.1. Разбиране на условия характер на художествената литература – 2 точки
- 1.2. Знания за автора и творбата и свързаните с тях процеси в българската литературна история – 2 точки
- 1.3. Знания за строежа и функционирането на художествената творба и умение да се прилагат при изясняване на зададения проблем – 3 точки
- 1.4. Умение за интерпретиране на художествения смисъл – 3 точки

2. Компетентности за изграждане на аргументативен текст – 12 точки

- 2.1. Теза, съответстваща на формулирания проблем – 3 точки
- 2.2. Целенасочена и задълбочена аргументация – 3 точки
- 2.3. Логически последователна аргументация – 3 точки
- 2.4. Ясно обособени, логически последователни и смислово обвързани композиционни части – 3 точки

3. Езикови компетентности – 8 точки

- 3.1. Владее и прилагане на лексикалната норма – 2 точки
- 3.2. Владее и прилагане на граматичната норма – 2 точки
- 3.3. Владее и прилагане на правописната норма – 2 точки
- 3.4. Владее и прилагане на пунктуационната норма – 2 точки

IV 3. Критерии за оценяване на есе /30 точки/

1. Компетентности за изграждане на есе – 22 точки

- 1.1. Недвусмислено изразяване на лична позиция, провокирана от поставения проблем – 2 точки
  - 1.2. Полагане на проблема в актуален контекст – 2 точки
  - 1.3. Използване на подходящи стилно – езикови средства за постигане на убедителност и въздействие – 3 точки
  - 1.4. Умение за интерпретиране на различни аспекти на проблема – 3 точки
  - 1.5. Теза, съответстваща а формулирания проблем – 3 точки
  - 1.6. Целенасочена и задълбочена аргументация – 3 точки
  - 1.7. Логическа или асоциативна организация на текста – 3 точки
  - 1.8. Логически последователни и смислово обвързани композиционни части – 3 точки
2. Езикови компетентности – 8 точки
- 2.1. Владее и прилага на лексикалната норма – 2 точки
  - 2.2. Владее и прилага на граматичната норма – 2 точки
  - 2.3. Владее и прилага на правописната норма – 2 точки
  - 2.4. Владее и прилага на пунктуационната норма – 2 точки

V Оформяне на оценка:

- Цифровата оценка се оформя по шестобалната система и представя степента на овладяване на съответните компетентности
- Оценяването се извършва по точкова система. За общ бал се приема сборът от точките, получени от теста, и точките, получени на съчинението.
- Скалата за превръщане на точките в оценка е следната:

От 25% до 50% - среден 3

От 51% до 70% - добър 4

От 71% до 90% – много добър 5

От 91% до 100% - отличен 6

VI Препоръчителна литература:

Правопис и пунктуация на българския език – основни правила, изд. „Просвета“ – София, БАН

Учебник по литература за 11. Клас , изд. „Анубис“, автори Валери Стефанов, Александър Панов

Изготвил: Методическо обединение по български език, обществени науки и гражданско образование

